

Jong familietrio maakt Antwerps mineraalwater weer hip

Terug naar DE BRON

Tot ruim 48 meter onder de Kempense zandgrond stroomt een ondergronds waterbekken. Sinds 1938 gebruikt de familie Schelkens deze natuurlijke ver- gaarbak in Ranst als bron voor haar po- pulaire Ordal-mineraalwaters.

Tekst:
Frank Van der Auwera
Foto's: Ludo Mariën

A 30

Boven:
oude luchtfoto van
de Ordal-fabriek
in Ranst.

Ernaast:
pioniers uit
de oude doos.

De kans dat de naam Ordal een belletje doet rinkelen, is groot. Door zijn unieke samenstelling is dit mineraalwater niet alleen de populaire 'hofleverancier' van ziekenhuizen en woonzorgcentra, het wordt zelfs in veel Antwerpse administraties en het Vlaamse Parlement geschonken. Nochtans weten weinig Antwerpenaars dat het hier om authentiek mineraalwater gaat uit Ranst, waar op ongeveer 48 meter diepte een haast onuitputtelijk reservoir ligt. Bovendien is het de enige natuurlijke bron voor mineraalwater in onze provincie.

Op het eerste gezicht weinig spectaculair en zeker geen toeristische trekpleister, want dit is geen bron die uit een steile rotswand spuit, wel een ondergronds bekken waarbij het water uit de diepte wordt opgepompt. Een soort ondergrondse rivier die zelfs in dalende lijn doorloopt tot in de regio Turnhout en permanent aangevuld wordt met elke bui. Regen die zeker twintig jaar nodig heeft om door te sijpelen door de lagen van de fijne Kempense zandgrond, zo op natuurlijke wijze gefilterd en gezuiverd wordt, en dan botst op een ondoordringbare kleilaag. Daarmee is meteen een andere vraag beantwoord: wanneer droogt deze bron op? Het antwoord luidt: nooit, zolang België het kletsnatte, neerslagrijke land blijft waar we 's zomers zo vaak op vloeken. Het water dat vandaag wordt opgepompt, is al minimaal twintig jaar oud. In de fabriek wordt het uitsluitend ontdaan van ijzer, passeert het nog enkele filters, maar het vereist verder geen enkele behandeling dan zijn botteling.

Voor de bruisende variant wordt nog wel CO₂

Het mineraalwater van Ordal heette aanvankelijk Orval, maar dat mocht niet en dus is de 'v' in een 'd' veranderd

toegevoegd en voor de vruchtenlimonades uiteraard ook nog vruchtenextract.

Opa's aan de top

De familie Schelkens, die in 1938 de mogelijkheden van dit natuurlijke reservoir actief ging benutten, beschikt met andere woorden over een onuitputtelijke voorraad van haar basisingrediënt: natuurlijk mineraalwater, een term die je niet zomaar op de fles mag kleven. Deze benaming wordt strikt gecontroleerd door het ministerie van Volksgezondheid en de Hoge Raad voor de Hygiëne van België.

Om dit kwaliteitslabel te verdienen, moet elk mineraalwater voldoende stabiliteit in samenstelling - een specifiek gehalte mineralen, oligo-elementen en andere bestanddelen - kunnen garanderen. In het geval van Ordal, dat deze erkenning in 1988 verwierf, blijkt het bovendien te gaan om een zacht en zelfs voor baby's geschikt water, met 112 mg/l calcium en slechts 11 mg natrium

Elke fles wordt
twintig keer
hergebruikt.

en magnesium. In mensentaal: zacht gemineraliseerd, zoutarm, zonder nitraten en met een gezonde verhouding van calcium en magnesium. Het waren inderdaad Jules en Jos Schelkens, de grootvaders van de huidige generatie, die in de jaren dertig van de vorige eeuw het potentieel van deze gigantische waterstock inzagen. Zij bliezen het al door hun ouders opgerichte fabriekje nieuw leven in.

Dat gebeurde vooral op vraag van de lokale fruitboeren, die onder andere een middel zochten om vooral hun krieken te verwerken in vruchtenrijke suikersiroop.

We moeten echter wachten tot 1940 alvorens deze dynamische opa's door de gestegen vraag ook waters en limonade met hun nieuwe afvullijn beginnen te bottelen. Ander kantelpunt is 1975, toen in Europa de vraag naar gezonde voedingsmiddelen exponentieel groeide en gebotteld water plots populair werd. Toen verschoof de focus bij Ordal steeds meer richting waterproductie.

De rest is eigenlijk (familie)geschiedenis. Net zoals de naam Ordal. De Schelkens waren grote liefhebbers van de Ardennen en blijkbaar sterke marketeers avant la lettre, want ze begrepen al snel dat bij gezond mineraalwater mensen veeleer spontaan de associatie maken met deze groene long van België, dan met de stille Kempen. Aanvankelijk labelden ze hun producten daarom als 'Orval', tot ze te horen kregen dat het juridisch niet kon om een plaatsnaam te kleven op een commercieel product uit een andere regio. Slim werd toen besloten de 'v' door een 'd' te vervangen.

Wie anno 2015 de fabriek binnenstapt, ontdekt meteen dat ondanks de enorme groei van Ordal

Per dag verlaat
100.000 liter
water de fabriek.

- de productie schommelt rond de 100.000 liter per dag, voor 80% klassiek mineraalwater, met een jaarlijkse omzetgroei rond de 10% - toch het familiekarakter intact is gebleven. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de relatief kleine ploeg die de productielijnen bemant en controleert. Uiteraard produceren de was- en spoelinstallaties of de afvulmachines evenveel decibels als in een grootchalige fabriek, maar het proces verloopt grotendeels automatisch. Het krioelt hier namelijk niet van de honderden personeelsleden, maar twee teams van telkens drie medewerkers die elk een van beide productielijnen (voor glas en plastic) bemannen.

Jong management

Maar die aparte ambiance wordt pas helemaal duidelijk als we de jonge managementploeg ontmoeten die nu aan het hoofd staat, weliswaar gepatroneerd door hun respectieve vaders Frans en Marcel. Ongeveer vier jaar geleden riepen de

Michaël bij de productielijn met de glazen flessen.

Rechts: de frisse flesontwerpen van Tim Van Steenberg.

*“Van Steenberg
verzoent in zijn
ontwerp perfect
de stijl van de
oorspronkelijke fles
met een hedendaagse,
strakkere versie”*

aandeelhouders een familieraad samen om te polsen wie er van de acht kinderen interesse had om in de zaak te stappen. Van de acht kandidaten in spe bleek een trio écht gemotiveerd: zus en broer Liesbeth (°1984) en Stefan (°1986), plus hun neef Michaël (°1983).

Vanaf dan neemt ex-lerares Liesbeth vooral de verkoop en publiciteit op zich, is industrieel ingenieur Stefan verantwoordelijk voor de projecten en optimaliseert handelswetenschapper Michaël alle processen en producten.

Maar het is duidelijk dat dit triumviraat vooral veel collectief beslist. Een mooie illustratie ervan is de nieuwe look van hun gamma. Eind 2013 voerden ze, naar aanleiding van de 75ste verjaardag van Ordal, een restyling door van hun waterflessen. Modeontwerper Tim Van Steenberg kreeg de opdracht. “We kenden Tim al langer, want hij kwam hier ooit om sponsoring voor zijn allereerste modeshow vragen”, aldus Liesbeth. “In zijn ontwerp verzoent hij volgens ons perfect de stijl van onze oorspronkelijke labels en flesvormen, met een hedendaagse, strakkere visie.”

Toekomst voor petfles

De nieuwe wind die doorheen Ordal blaast, draait echter om meer dan alleen maar de vorm. Want parallel trekken de drie jonge managers ook de kaart van petflessen. Tot dan werd vrijwel alle Ordal-water exclusief in glas met statiegeld verpakt, maar pet lijkt de toekomst, zegt

Michaël: “We zijn er alle drie van overtuigd dat er een enorme groeimarkt in schuilt. Je kan bijvoorbeeld veel meer spelen met formaten. Kijk maar eens naar ons kleinste petflesje: het uitzicht daarvan is dankzij Tim Van Steenberghe haast niet van een glazen versie te onderscheiden.”

Ordal is vandaag met twee actieve productielijnen dus geheel zelfbedruipend. De lijn voor de glazen flessen inspecteert en spoelt elke gebruikte fles grondig en tovert ze in enkele minuten om tot een schone, opnieuw afgevulde fles, inclusief etiket. Op topsnelheid passeren er zo 12.000 flessen water per uur. De tweede productielijn voor pet start met een machine die zelf de flessen aanmaakt, door kleine plastic mallen te verhitten en op te blazen, tot ze in de gepaste vorm op de eigenlijke productlijn verschijnen om vervolgens afgevuld en geëtiketteerd te worden. De Schelkens-clan is terecht trots op deze nieuwe machine, die tot 8.000 nieuwe petflessen per uur kan uitspuwen.

Dat is maar liefst een verdrievoudiging van de oude capaciteit.

Ecovriendelijk

De sleutels op het succes van het familiemerk zijn volgens Stefan niet alleen de innovaties of de onuitputtelijke natuurbron, maar tevens de hygiëne en milieuvriendelijkheid tijdens het hele productieproces. “Niet alleen kan je je geen klinisch zuiverder

“We gebruiken in onze twee productielijnen uitsluitend groene energie en wekken ruim 30% zelf op met onze zonnepanelen”

water inbeelden dan hetgene dat wij hier oppompen, maar we gaan ook zo bewust mogelijk om met het milieu. We gebruiken in onze twee productielijnen uitsluitend groene energie en wekken ruim 30% zelf op met onze zonnepanelen. Onze glazen flessen worden ook zeer lang hergebruikt.” Zo wordt dezelfde fles gemiddeld twintig maal gespoeld en hergebruikt, alvorens ze gerecycleerd wordt en omgesmolten tot een nieuw exemplaar. “En voor onze plastic flessen gebruiken we bijna uitsluitend gerecycleerd materiaal”, vult Michaël aan. Ook Liesbeth klinkt enthousiast: “Voor het buitengebeuren en als water voor sporters zijn onze petflessen absoluut een must. En ze ogen hipper!”

Deze aanpak heeft nog een andere consequentie: de Ordal-producten worden voorlopig exclusief verkocht in een straal van 200 km rond het bedrijf, dus weinig of geen export, tenzij in Noord-Frankrijk. “Dat is een bewuste keuze”, concludeert Stefan. “Als je glazen flessen moet transporteren, opnieuw inzamelen en zo meer, dan zou onze ecologische voetafdruk te groot worden. En dat willen we geen van ons drieën.” ■

INFO:
Ordal,
Kromstraat 68,
2520 Ranst,
03-485.51.11,
www.ordal.be

Michaël en
Liesbeth
Schelkens in hun
flessenkathedraal.

